

УДК 929(477.83)"1960/2021"Є.Луцько:[39:378.4(477.83-25)ЛНУім.І.Франка]
DOI <https://doi.org/10.15407/nz2022.02.287>

**ЄВГЕН ЛУНЬО —
ЩИРИЙ ПРИЯТЕЛЬ
ЕТНОЛОГІВ ЛЬВІВСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА**

Михайло ГЛУШКО

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3520-8891>

доктор історичних наук, професор,

Львівський національний університет імені Івана Франка,
кафедра етнології,
вул. Університетська, 1, 79000, м. Львів, Україна,
e-mail: m.s.hlushko@gmail.com

Використавши спогади та писемні свідчення, що зберігаються у домашньому архіві автора розвідки, відтворюємо історію особистої співпраці та ділових стосунків кафедри етнології Львівського національного університету імені Івана Франка з уродженцем м. Яворова Львівської області, провідним знавцем українського повстанського фольклору Євгеном Луцьком. *Актуальність теми* зумовлена потребою складання літопису найважливіших подій на ниві народознавства в незалежній Україні, вивчення, використання та популяризації творчого доробку першорядних фахівців. *Об'єкт* наукових студій — життєвий і творчий шлях кандидата філологічних наук Євгена Луцька, *предмет* дослідження — його співпраця з викладачами і студентами кафедри етнології Львівського національного університету імені Івана Франка, причетність до організації та проведення польових етнографічних досліджень на теренах Яворівщини. Застосовувавши різні *методи дослідження* (інтерв'ю, польові спостереження, порівняльно-історичний аналіз тощо), з'ясовано, що роль особи в історії, зокрема і на ниві розвитку народознавства незалежної України, має важливе значення. Участь Євгена Луцька в організації польових етнографічних експедицій-практик членів кафедри етнології Львівського національного університету імені Івана Франка сприяла тому, що вперше в історії української науки було зібрано значний масив етнографічних, фольклорних та лінгвістичних джерел про різні ділянки традиційно-побутової культури українців Яворівщини, що, відтак, дало змогу виокремити Надсяння як окремий етнографічний район України.

Ключові слова: Євген Луцько, Яворівщина, Надсяння, співпраця, кафедра етнології Львівського національного університету імені Івана Франка, польові етнографічні дослідження.

Mykhaylo HLUSHKO

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3520-8891>

Doktor of History, Professor,

the Ivan Franko National University of Lviv,

the Chair of Ethnology,

1, Universitets'ka str., 79000, Lviv, Ukraine,

e-mail: m.s.hlushko@gmail.com

**YEVHEN LUNYO IS AN EARNEST FRIEND
OF ETHNOLOGISTS OF IVAN FRANKO
NATIONAL UNIVERSITY OF LVIV**

Using memoirs and written testimonies kept in the home archive of the reconnaissance author, we simulate history of personal cooperation and business relations of the Department of Ethnology of Ivan Franko National University of Lviv with Yevhen Lunyo, born in Yavoriv, Lviv region, a leading expert in Ukrainian insurgent folklore.

It is about his involvement in conducting ethnographic research by students and teachers of the higher education establishment in Yavoriv district, preparation of diploma and master's theses based on the collected ethnographic materials, «Nadsiannia» monograph.

Rationale is predetermined by the need to compile a chronicle of the most important events in the field of ethnography in the independent Ukraine, study, use, and promotion of the creative work of the leading professionals.

Scientific studies object is the life and creative path of Yevhen Lunyo, Candidate of Philological Sciences.

The research subject is his cooperation with teachers and students of the Department of Ethnology of Ivan Franko National University of Lviv, involvement in organizing and conducting field ethnographic research in Yavoriv district.

Upon application of various research *methods* (interviews, field observations, comparative-historical analysis, etc.) the role of a person in history, in particular in development of ethnography of the independent Ukraine, was found to be important. Yevhen Lunyo's participation in organization of field ethnographic expeditions-practices of members of the Department of Ethnology of Ivan Franko National University of Lviv contributed to the fact that a significant array of ethnographic, folklore and linguistic sources has been collected for the first time in the history of Ukrainian science, thus enabling singling out Nadsiannia as a separate ethnographic region of Ukraine.

Keywords: Yevhen Lunyo, Yavoriv district, Nadsiannia, cooperation, Department of Ethnology, Ivan Franko National University of Lviv, field ethnographic research.

Вступ. Висвітлення життя і творчого шляху Євгена Луня (1960—2021) обмежується поки що лише поодинокими статтями довідково-енциклопедичного характеру [1, с. 217; 2, с. 489—490; 3, с. 459—460]. Народознавець згадується також у сучасних студіях, які стосуються історії та загального стану дослідження традиційної культури і побуту українців Яворівщини, Надсяння загалом [4, с. 372—373; 5, с. 33—34]. Після неочікуваної смерті фольклориста спробу відтворити його портрет як ученого і людини зробила Оксана Чікало. Зокрема, в некролозі знавець усної народної творчості стисло розглянула наукові зацікавлення та людські якості Євгена Луня, зазначивши, що у його творчості знаковими є передусім праці про національно-визвольні змагання українців ХХ ст. [6, с. 500—502]. Виняткову цінність для сучасної української науки усних автобіографічно-історичних наративів, які зібрав, опрацював, упорядкував та опублікував фольклорист у другому томі свого серійного видання «Яворівщина у повстанській боротьбі», відзначила відома львівська дослідниця Оксана Кузьменко [7, с. 737—741]. Натомість про співпрацю уродженця Яворівщини з різними науковими установами України та поза її межами, закладами вищої і середньої освіти, громадськими організаціями, товариствами тощо докладної мови поки що ніхто ще не вів. Тому запропонована розвідка-есе покликана хоча б частково заповнити цю прогалину в новітньому українському народознавстві, а заодно привернути увагу широкого кола читачів до проблеми гідного пошанування пам'яті тих дослідників, які своєю скромною і чесною працею намагалися примножити наші знання про рідний народ.

Основна частина. Вістка про смерть Євгена Луня стала для мене цілковитою несподіванкою, в яку важко повірити до сьогоднішнього дня. Це ввечері 14 березня 2021 року ми доволі довго, більше години, спілкувалися по мобільному телефону — до тих пір, поки в одного з нас слуховий апарат не розрядився зовсім. Останніми роками, особливо під час пандемії, він любив бодай раз у місяць подзвонити мені й шанобливо перепитати: «Пане професоре, чи можна з вами порадитися?» або «Пане професоре, чи виділите мені свій дорогоцінний час?» Так само було і цього разу. Ми вели розмову на різні теми, але найбільше, зрозуміло, про наші наукові

студії, різні дослідницькі проблеми, стосунки з колегами, керівниками установ і підрозділів, їхній вплив на кількість і якість наукової продукції, перспективи україністики в майбутньому та ін. Цього самого вечора (14 березня) після спілкування він надіслав мені електронною поштою свою чергову публікацію — проблемно-аналітичну статтю «Народно-оповідна традиція про знищення польської колонії Пишівка весною 1944 року», яку супроводжувало повідомлення із п'яти слів: «Бажаю успіхів. З повагою, Євген». Перечитавши статтю, я ще подумав: «Як майстерно і виважено може Євген вести мову про складні за характером міжетнічні стосунки у період воєнного лихоліття, не втрачаючи своєї національної гідності. Я ніколи не зміг би так мудро написати».

З Євгеном Лунем познайомився в 1990 році, коли він вступив до аспірантури Львівського відділення Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. М.Т. Рильського АН УРСР (нині — Інститут народознавства НАН України). Мою увагу він привернув передусім своєю поведінкою і манерою спілкування. Особливо симпатизували його розважливості і тактовності, послідовності у помислах і вчинках, безкомпромісності у відстоюванні національних інтересів, людська доброта та щедрість тощо. Порівнюючи Євгена з іншими колегами, спершу навіть ловив себе на думці, що окремими рисами характеру він суттєво відрізняється від сучасників. Щоправда, довгий час ніяк не міг збагнути, представників якої епохи він нагадує найбільше. Тільки студіюючи розвиток народознавства в Науковому товаристві імені Шевченка у Львові та занурившись у складне життя і творчий процес антропологів, етнографів і фольклористів кінця ХІХ — 30-х років ХХ ст., зрозумів, що своєю вродженою шляхетністю Євген Луень найбільше схожий на тогочасну галицьку інтелігенцію.

У 1991 році ми зналися вже досить добре. Тоді я часто навідувався у відділ етнографії, який очолював професор Роман Кирчів, — за його настановами як керівника цього наукового підрозділу, а також за кваліфікованими порадами до вже знаної етнологіні Зоряни Болтарович та відомого бібліографа Мирослава Мороза. Якраз у цей час очільник відділу етнографії прикладав максимум зусиль задля того, аби в академічній установі створили давно омріяний ним відділ фольклористики.

Однією з важливих передумов успішного втілення будь-якого наукового проекту в життя є наявність фахівців. Реалізацію ідеї про започаткування окремого фольклористичного осередку у Львові Роман Кирчів почав з підбору кадрів. Спершу до народознавчої установи запросили вже відомого в Україні знавця усної народної творчості Григорія Дем'яна. Зокрема, принципову згоду на його перехід на працю в академічну установу державні органи влади дали в жовтні-листопаді 1988 року [8, с. 447]. Паралельно народознавець дбав про підготовку молодих перспективних спеціалістів. За словами самого Євгена, «при відборі вступників (до аспірантури. — М. Г.) Роман Кирчів керувався такими вимогами, як ґрунтовна освіта, задатки і певні навички наукової, дослідницької роботи, тверді національні переконання, патріотизм. Ще один принцип — щоб молоді науковці були не лише львів'яни, а представляли різні регіони Західної України» [9, с. 459]. Все сказане про вимоги професора Кирчіва до молодих здобувачів наукового ступеня цілком збігається з якісними характеристиками автора процитованих рядків. Саме тому він досить швидко підготував і вже 28 грудня 1993 року успішно захистив у спеціалізованій ученій раді Київського університету імені Тараса Шевченка (нині — Київський національний університет імені Тараса Шевченка) кандидатську дисертацію «Обрядово-звичаєвий фольклор Яворівщини» [10]. До речі, незважаючи на значні творчі здобутки знавців усної народної творчості українців за роки незалежності, окремі наукові положення і висновки цієї праці актуальні для вітчизняних народознавців (етнологів і фольклористів) і досі. Особливо цінними є спостереження вченого стосовно походження і первісного змісту так званих риндзівок, виявлення автором генетичного зв'язку між ними, народними колядками українців та волюбними піснями білорусів. На жаль, ґрунтовна кандидатська дисертація Євгена Луцька (особливо на тлі багатьох сучасних) уже 28 років припадає порохом і недоступна широкому загалові — незважаючи на вмовляння різних осіб, зокрема і на моє прохання, надати їй вигляду монографічного дослідження та оприлюднити для широкого кола науковців. Натомість пишуться автографом Євгена, який він поставив 23 березня 1994 року на звороті титульної сторінки свого автореферату: «Шановно-

му п. Михайлу з побажанням плідного пера в академічній науці»¹.

Приятельські стосунки з Євгеном Луцьком виникли в мене в 1991 році. І сталося це зовсім несподівано. Під час чергової зустрічі в головному корпусі Львівського відділення ІМФЕ ім. М.Т. Рильського АН УРСР я мимоходом поскаржився йому, що маю проблеми зі збором автентичних етнографічних матеріалів до нової дослідницької теми. Найбільше тоді мене турбувала географія науково-пошукових польових досліджень, які треба було провести в різних місцевостях України. Це нинішнє покоління українських етнологів, зокрема і значна частина докторів історичних наук, часто-густо обмежує свої наукові студії лише однією адміністративно-територіальною одиницею (Буковиною, Закарпаттям, Одещиною тощо) чи одним історико-етнографічним районом (Гуцульщиною, Поділлям, Середньою Наддніпрянщиною, Слобожанщиною та ін.) України, у кращому випадку — двома-трьома областями. На початку 90-х років минулого століття про це ніхто і мріяти не міг. Якщо народознавець прагнув здобути ступінь доктора історичних наук, то і поготів, позаяк тоді його дослідження обов'язково мало охоплювати всі терени сучасної України, в гіршому випадку — великий масив етнічної території, хоча б один історико-етнографічний регіонів (Північний (Поліський), Південно-західний чи Південно-східний). Отже, уважно вислухавши всі мої скарги, Євген став захоплено описувати неповторність і багатство традиційно-побутової культури автохтонів Яворівщини. А потім, зовсім не очікувано для мене, почав агітувати за те, щоби відвідав його рідний край, обіцяючи створити для моєї праці якомога сприятливіші умови. Не довго вагаючись, я пристав на його пропозицію і незабаром (9—11 липня 1991 р.) навідався у Яворів.

За три дні науково-пошукової праці у Яворівському районі я відвідав чотири населені пункти: Старий Яр, Бунів, Віжомлю і Черниляву. Результати моєї польової етнографічної роботи були дуже плідними, позаяк працював переважно із знаючими інформаторами. Про них мене заздалегідь повідомляв Євген, оскільки у більшості з них він уже брав інтерв'ю і добре знав інтелектуальні можливості

¹ Примірник автореферату з автографом Євгена Луцька зберігається у домашній книгозбірні автора цього допису.

кожного з них. Зокрема, цінні етнографічні відомості про традиційний сухопутний транспорт та упряж для тяглових тварин, які тоді цікавили мене найбільше, було записано від Данила Петровича Сташина (1907 р. н., с. Старий Яр), Василя Івановича Кобилецького (1905 р. н., с. Бунів), Стаха Михайловича Старостія (1909 р. н., с. Віжомля), Миколи Олексійовича Хомика (1910 р. н., с. Чернилява) та ін. Всього за три дні було опитано 12 респондентів інформації.

Моя праця на Яворівщині була успішною і плідною ще й тому, що про найкращі побутові умови дбала у своїй рідній оселі Люба Луньо — мила, чарівна, добра і любляча дружина Євгена. Її неповторні за смаком борщі та другі страви особливо часто згадував під час етнографічної поїздки теренами Середньої Наддніпрянщини (колишніми Царичанським, Петриківським та Магдалинівським районами Дніпропетровської обл.) у другій половині липня цього самого (1991) року [11, с. 162], де звичну домашню їжу найчастіше заміняли кусень хліба і сало, а також абрикоси.

Удруге Яворівщину відвідав аж через 15 років, причому не сам, а разом зі студентами. У 2004 році етнологи Львівського національного університету імені Івана Франка вперше провели краєзнавчо-етнографічну практику на території Надсяння — у Мостиському районі Львівської обл. Збираючи польові джерела про календарно-побутову та сімейну обрядовість місцевих селян, з'ясував, що у цьому краї побутують різні культурні надбання, які маловідомі або й невідомі українським народознавцям зовсім. Відтак виникла думка дослідити терени між державним кордоном сучасної України і ріками Верещицею, Дністром і Стрв'яжом якомога докладніше. Тоді, власне, знову згадав про щасливі хвилини свого перебування на батьківщині Євгена Луня.

У квітні чи травні 2006 році я звернувся до нього безпосередньо з проханням допомогти членам кафедри етнології організувати студентську практику на території Яворівщини. Він охоче пристав до цієї просьби, бо давно мріяв про проведення на своїй малій батьківщині масштабного польового етнографічного дослідження. Зокрема, Євген зобов'язався вирішити основне для нас проблемне питання — забезпечити викладачів і студентів житлом. Осно-

вним пунктом базування учасників народознавчої експедиції-практики було обрано с. Вербляни.

У цей населений пункт 15 студентів-другокурсників і два викладачі (крім мене, ще доцент Григорій Рачковський) прибули 5 липня, де проживали упродовж двох календарних тижнів. За домовленістю Євгена Луня з директоркою місцевої десятирічки, поселили нас у досить просторому як для сільської школи приміщенні, надавши в користування два кабінети, спортзал і кухню, а також зробили вільний доступ до невеликого шкільного етнографічного музею, у якому експонувалися об'єкти традиційної культури тутешніх мешканців: зразки сільської вишивки, різний жіночий одяг, кухонне начиння, знаряддя праці тощо.

У Верблянах учасники науково-пошукової мандрівки проживали до 19 липня, відвідавши за десяток робочих днів й інші населені пункти Яворівського району: Вороблячин, Гораєць, Дацьки, Завадів, Калитяки, Колониці, Коти, Пазиняки, Пісоцький, Поруби і Смолин. Загалом студенти працювали з носіями етнічної культури 12 сіл, зібравши цікавий етнографічний і фольклорний матеріал. Прикметною подією цієї експедиції-практики було також те, що упродовж кількох днів її учасницею була дочка Євгена — Леся Луньо, яка нині обіймає посаду доцента кафедри українського прикладного мовознавства Львівського національного університету імені Івана Франка. А у 2006 році вона якраз повернулася із діалектологічної подорожі й виявила бажання попрацювати також з етнологами. Як керівник практики я був дуже зацікавлений у її присутності, бо сподівався, що мовознавець, нехай і початкуючий (студентка другого курсу), дасть відповідь на одне з важливих питань, яке тоді хвилювало мене найбільше: чи присутні в говірках північних сіл історичної Яворівщини елементи волинського діалекту? Відзначу, що дослідження Лесі Луньо підтвердило їх наявність у мові тутешніх автохтонів, хоча й у незначній кількості.

Під час експедиції Леся Луньо відзначилася і тим, що потрапила в халепу. Зокрема, перебуваючи у с. Колониці, на неї натрапив прикордонний патруль і попросив документ, який засвідчував би її особу. Оскільки вона не мала його при собі, то прикордонники вирішили забрати її із собою на заставу у сусіднє с. Грушів. Звичайно, Леся розплакалася. Почали дзвонити до Євгена Андрійовича (чи доня особисто, чи доцент Григорій Рачковський), прохаю-

чи у нього допомоги. Саме батько Лесі й зумів вирішити цю проблему, зв'язавшись із прикордонниками своїми каналами (в 2006 році його обрали депутатом Яворівської міської ради). Очевидцем усіх цих подій я не був особисто, бо якраз тоді опитував одного з інформаторів, про них мені розповідали потім студенти та колега — доцент Григорій Рачковський. Відтак до завершення наукової мандрівки ця подія була в усіх на устах. Особливим багатством відзначалася уява студентів стосовно того, як Леся Луцько «очікує свого визволення із застави».

Не обходилась наша експедиція-практика і без присутності інших членів родини Євгена Луця. Голова сім'ї особисто зустрічав і поселяв нас у школі с. Вербляни, один раз відвідував «високих» гостей Яворівщини у проміжку між приїздом і від'їздом. 18 липня Люба і Євген Луці організували для студентів та членів кафедри етнології Львівського національного університету імені Івана Франка прощальну вечерю, на якій головним наїдком були вареники з чорниціями — обов'язкова страва надсянців у день святих апостолів Петра і Павла.

Безмежно щедрою, уважною і доброю була родина Євгена Луця до університетських гостей і під час експедиції 5—19 липня 2007 року, яка відбулася на півдні Яворівського району, — у села Бунів, Іваники, Калинівка, Оселя, Поруденко, Рогізне, Шутова, Чернилява, Черчик. Окремі студенти відвідали також с. Наконечне Перше. Цього разу ми проживали в с. Калинівка. Щоправда, на відміну від попередньої подорожі, в 2007 році учасникам етнографічної мандрівки не пощастило з погодою: декілька днів вона була прохолодною і сирою. Але з наміченими завданнями всі її учасники впоралися успішно.

Найкраще це підтверджує тематика дипломних робіт, які згодом написали випускники кафедри етнології — члени наукових подорожей теренами Яворівщини. Зокрема, в 2009 році Ольга Дутко успішно захистила випускню роботу «Весільна обрядовість українців Яворівщини», Марія Ковальчук — дипломну працю «Родильна обрядовість Яворівщини», Світлана Семенчак — дослідження «Зимова календарно-побутова обрядовість на Яворівщині». Ольгу Босу цікавила «Продукція традиційного селянського господарства на Яворівщині: зберігання та використання», Дениса Воробйова — «Традиційні жнива українців Яворівщини», Ольгу Луч-

ку — «Традиційне скотарство у звичаях, обрядах і віруваннях українців Яворівщини», Олександр Писоцьку — «Обряди, вірування та звичаї у традиційному житлобудівництві українців Яворівщини». У частини студентів-випускників територіальні межі дослідження охопили все повоєнне Надсяння, зокрема, в Надії Гулик («Традиційний жіночий одяг українців Надсяння»), Олені Філіп («Хліборобські звичаї та обряди українців Надсяння»), Ольги Павляк («Поховально-поминальна обрядовість українців Надсяння»), Андрія Процика («Народна демонологія українців Надсяння»). Загалом уперше в історії українського народознавства традиційна культура і побут українців Яворівщини стала головним об'єктом наукових студій десяти випускників спеціальності «етнологія».

Спорадично народна культура автохтонів Яворівського краю цікавила наступні покоління студентів кафедри етнології. Так, у 2011—2012 начальному році Наталя Іванусик підготувала дипломну роботу «Традиційна календарно-побутова обрядовість села Салаші Яворівського району», а Наталя Федюк виконала дипломний проект «Традиційна різдвяно-новорічна обрядовість у с. Немирові та околицях». Це частіше випускники Франкового університету звертали увагу на терени всього сучасного Надсяння. Принаймні за останнє десятиліття було підготовлено майже десяток дипломних і магістерських робіт, автори яких розглянули різні ділянки традиційно-побутової культури населення цього етнографічного району. Це, зокрема, Наталя Жук («Обрядові печиво і страви українців Надсяння»), Оксана Чучман («Хліборобські мотиви у весняній обрядовості українців Надсяння»), Андрій Крайківський («Народне житло Надсяння другої половини XIX—XX ст.»), Андрій Карпенко («Поховально-поминальні традиції українців Надсяння кінця XIX—XX ст.»), Леонід Мартинчик («Традиційний жіночий одяг українців Надсяння кінця XIX — першої половини XX ст.»), Людмила Солонинка («Традиційні календарно-побутові звичаї і обряди українців Надсяння») (усі — 2012—2013 навчальний рік); Юрій Ццадило («Поховально-поминальні традиції українців Надсяння кінця XIX—XX ст.») (2018—2019 навчальний рік). 7 жовтня 2021 року кафедра етнології затвердила тему магістерської роботи «Зимова календарно-побутова обрядовість українців

Надсяння (загальноетнічні риси і локальна специфіка)», яку виконує студент Олег Поліщак — уродженець Мостиського району.

Окремі випускники, які студіювали різні об'єкти і явища народної культури Надсяння загалом і Яворівського краю зокрема, продовжили свій поступ на етнологічній ниві. Так, Андрій Карпенко захистив кандидатську дисертацію «Етнографічна діяльність Володимира Шухевича» (2016). Ольга Боса навчалася в аспірантурі Інституту народознавства НАН України. Леонід Мартинчик став відомим модельєром України.

Експедиційні успіхи студентів і викладачів кафедри етнології Львівського університету імені Івана Франка на теренах Надсяння привернули увагу мовознавців Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України. Зокрема, колишня завідувачка відділу української мови Наталя Хобзей (1964—2018) скерувала двох своїх аспіранток до лінгвістичних студій, які були пов'язані з цим неповторним етнографічним районом. Згодом вони підготували й успішно захистили кандидатські дисертації з ділянки діалектології, тематика яких стосується надсянського діалекту загалом і говірок населення Яворівщини зокрема. Йдеться про дослідження Лесі Хомчак «Лексика родинної обрядовості надсянських говірок» [12] та Віри Різник (Шелемех) «Назви їжі та кухонного начиння в говірках надсянсько-наддністрянського суміжжя» [13]. До речі, Віра Різник походить із с. Середкевичі Яворівського району і нині успішно працює у місцевій школі.

Водночас продуктивна праця діалектологів на ниві студіювання надсянських говірок надихнула і мене на підготовку та видання у співавторстві з Лесею Хомчак збірника етнографічних і фольклорних матеріалів, які ми зібрали в різних селах Надсяння [5]. Майже половина цих матеріалів походить із колишнього Яворівського району, де народився, виріс і упродовж усього свого відносно короткого життя трудився Євген Лунь. Переконалий: лише завдяки його безкорисній допомозі збірник автентичних джерел став надбанням широкого кола українських етнологів, фольклористів та мовознавців. Ніколи не побачив би він читача і без самопожертви Наталії Хобзей, зусиллями якої був підготовлений макет цієї книжки. На превеликий жаль, людська доля неблаганна: одні з найщиріших моїх приятелів і однодум-

ців відійшли в засвіти. Компенсувати цю непоправну втрату може лише одним доступним способом — добрим словом та популяризацією їхнього творчого доробку серед читацького загалу, передусім серед молоді, за якою майбутнє української науки.

Висновки. В історію українського народознавства Євген Лунь ввійшов передусім як фольклорист, якого цікавили різні жанри усної поетичної й оповідної творчості рідного народу. Водночас дослідник охоче переймався проблемами суміжних галузей гуманітарних знань, зокрема етнології. Особливо його турбував незадовільний стан дослідження традиційно-побутової культури рідного краю — Яворівщини. Саме тому він охоче надавав різноманітну допомогу кожному досліднику, який виявляв бажання збирати польові етнографічні й фольклорні матеріали на його малій батьківщині. З цих, власне, міркувань народознавець долучився до організації і проведення на теренах Яворівщини двох експедицій-практик, учасниками яких були студенти і викладачі кафедри етнології Львівського національного університету імені Івана Франка (2006, 2007). Зібрані тут джерела згодом послуговували основою різних народознавчих праць про традиційно-побутову культуру місцевого населення, а також викликали наукове зацікавлення до теренів Надсяння у сучасних українських мовознавців.

1. Дацко В., Лунь Євген. *Дацко В. Яворова віть. Літопис рідного краю у життєписах: енциклопедичний біографічний довідник*. Львів: Логос, 2009. С. 217.
2. Коваль-Фучило І. Лунь Євген Андрійович. *Українська фольклористична енциклопедія*. Гол. ред. Г. Скрипник. Київ: ІМФЕ ім. М.Т. Рильського НАН України, 2019. С. 489—490.
3. Чікало О.І. Лунь Євген Андрійович. *Українська фольклористична енциклопедія*. Відп. ред. В. Сокіл. Львів: Ін-т народознавства НАН України, 2018. С. 459—460.
4. Глушко М. Історіографія народознавчого дослідження Надсяння. *Народознавчі зошити*. 2017. № 2. С. 368—379.
5. Глушко М., Хомчак Л. *Надсяння: традиційна культура і побут (етнолінгвістичні скарби)*. Львів: Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2017. 591 с.
6. Чікало О. Професійний і морально-етичний кодекс Євгена Луни (1960—2021). *Народознавчі зошити*. 2021. № 2. С. 500—502.
7. Кузьменко О. *Автобіографічний наратив як цінне джерело усної історії та жанрів оповідного фольклору*

- ру Яворівщина у повстанській боротьбі. Розповіді учасників та очевидців. Записав й упорядкував Євген Луньо. Т. 2: Яворів. Львів: Растр-7, 2015. 1080 с.; *Народознавчі зошити*. 2017. № 3. С. 737—741.
8. Листування Романа Кирчів і Григорія Дем'яна. Вст. ст., упоряд, та наук. ком. М. Глушка. *Народознавчі зошити*. 2000. № 3. С. 414—447.
 9. Луньо Є. Роман Кирчів і його роль у заснуванні відділу фольклористики Інституту народознавства НАН України. *Народознавчі зошити*. 2000. № 3. С. 454—464.
 10. Луньо Є.А. *Обрядово-звичаєвий фольклор Яворівщини: автореф. дис. [...] канд. філол. наук*. Київ, 1993. 19 с.
 11. Данилюк А. *Шляхами України*. Львів: Світ, 2003. 255 с.
 12. Хомчак Л.М. *Лексика родинної обрядовості надсянських говірок: автореферат дис. [...] канд. філол. наук*. Львів, 2012. 20 с.
 13. Різник В.П. *Назви їжі та кухонного начиння в говірках надсянсько-наддністрянського суміжжя: автореф. дис. [...] канд. філол. наук*. Львів, 2017. 20 с.
- REFERENCES
- Datsko, V. (2019). *Yavoriv branch. Native land chronicle in biographies: encyclopedic biographical guide* (P. 217). Lviv [in Ukrainian].
- Koval-Fuchilo, I., & Srypnuk, H. (Ed.). (2019). Lunyo Yevhen Andriyovych. *The Ukrainian Folklore Encyclopedia* (Pp. 489—490). Kyiv: IMFE im. M.T. Rylskoho NAN of Ukraine [in Ukrainian].
- Chikalo, O., & Sokil, V. (Ed.). (2018). Lunyo Yevhen Andriyovych. *The Ukrainian Folklore Encyclopedia* (Pp. 459—460). Lviv: The Institut of Ethnology NAN of Ukraine [in Ukrainian].
- Hlushko, M. (2017). Historiography of the ethnological research of Nadsiania. *The Ethnology Notebooks*, 2, 368—379 [in Ukrainian].
- Hlushko, M., & Khomchak, L. (2017). *Nadsiania: traditional culture and life (ethnolinguistic treasures)*. Lviv [in Ukrainian].
- Chikalo, O. (2021). Professional, moral and ethical code of Yevhen Lunyo (1960—2021). *The Ethnology Notebooks*, 2, 500—502 [in Ukrainian].
- Kuzmenko, O., & Lunyo, Y. (Ed.). (2015, 2017). *Autobiographical narrative as a valuable source of oral history and genres of narrative folklore of Yavoriv district in insurgent struggle. Stories of participants and eyewitnesses* (Vol. 2). Lviv: Rastr-7; *The Ethnology Notebooks*, 3, 737—741 [in Ukrainian].
- (2000). Correspondence of Roman Kyrchiv with Hryhorii Demyan. *The Ethnology Notebooks*, 2, 414—447 [in Ukrainian].
- Lunyo, Ye. (2000). Roman Kyrchiv and His Role in Foundation of Department of Folklore Studies, the Ethnology Institute of UNAS. *The Ethnology Notebooks*, 3, 454—464 [in Ukrainian].
- Lunyo, Ye.A. (1993). *Ritual and customary folklore of Yavoriv district: extended abstract of thesis of [...] candidate of philological sciences*. Kyiv [in Ukrainian].
- Danylyuk, A. (2003). *In the ways of Ukraine*. Lviv: Svit [in Ukrainian].
- Khomchak, L. (2012). *Family ceremony vocabulary in Sian River dialect: extended abstract of thesis of [...] candidate of philological sciences*. Lviv [in Ukrainian].
- Riznyk, V. (2017). *The names of foodstuffs and kitchen utensils in the Ukrainian dialects of the San-Dniester region: extended abstract of thesis of [...] candidate of philological sciences*. Lviv [in Ukrainian].